A STUDY OF THE IMPORTANCE OF ANASYID SONG FOR SUPPORT TO THE CHILDREN AND YOUTH OF DONCHIMPLEE SUB-DISTRICT, BANGNAMPLEW DISTRICT, CHACHOENGSAO PROVINCE

อมราวดี แชเปีย วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารศิลปะและวัฒนธรรม คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสำคัญและประวัติความเป็นมาของอนาชีด และปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออนาชีด เพื่อหาแนวทางส่งเสริมการร้องอนาชีดแก่เด็กและเยาวชนชาว ไทยมุสลิม ตำบลดอนฉิมพลี อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา

ผลของการวิจัยพบว่า อนาชีด เกิดขึ้นครั้งแรกในสมัยท่านนบีมุฮัมหมัด (ซ.ล.) ในอดีต นั้นเป็นการขับลำนำหรือขับกลอน ใช้ร้องเพื่อให้เกิดความฮึกเหิมในการสู้รบอ้อนวอนขอต่อพระเจ้า หรือในโอกาสแห่งความสนุกสนานตามประเพณีอิสลาม โดยเนื้อหาของเพลงนั้นจะต้องมีคำร้องที่ บริสุทธิ์สอดแทรกเนื้อหาสาระที่แฝงด้วยคำสอนศาสนาและเนื้อหาไม่ขัดต่อหลักศาสนา และทำ หน้าที่รับใช้ศาสนา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อชักนำผู้คนไปสู่หนทางแห่งความดี สำหรับการศึกษา บัจจัยที่มีผลกระทบต่ออนาชีด พบว่า อนาชีดในปัจจุบันอาจหมดความสำคัญลงไป เนื่องจาก เยาวชนรุ่นใหม่ไม่ให้ความสนใจเนื่องจากการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย เด็กในชุมชน จึงใช้เวลาส่วนใหญ่ไปกับกิจกรรมอย่างอื่น และพื้นที่สำหรับการแสดงอนาชีดนั้นมีน้อย ทำให้ อนาชีดไม่เป็นที่แพร่หลาย เนื่องจากรูปแบบไม่เป็นที่นิยมของคนปัจจุบัน อีกทั้งขาดการสนับสนุน จากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องมาส่งเสริมผลักดันให้คนในชุมชนเห็นคุณค่าและความสำคัญใน อัตลักษณ์และวัฒนธรรมของตนเอง

นอกจากนี้ยังพบว่า แนวทางในการส่งเสริมอนาซีดแก่เด็กและเยาวชนจะต้องอาศัยการมี ส่วนร่วมของทุกภาคส่วน สำนักวัฒนธรรมจังหวัดควรจัดทำแผนการพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุนและ เผยแพร่อนาซีดให้มีความชัดเจนและต่อเนื่อง โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน สถาบันการศึกษาและ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งจะต้องร่วมมือกันในการสงวนรักษา มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม ของชุมชนดอนฉิมพลีให้สามารถอยู่คู่ชุมชนสืบไป

คำสำคัญ : อนาชีด การส่งเสริม เยาวชนไทยมุสลิม

Abstract

The purpose of this research is object to learn an importance & historical for Anasyid including with the factor to be impacted with Anasyid. Also, in order to find the path to support to support Anasyid singing for children and youth of Donchimplee Sub district Bang namprieao District, Chachoengsao Province.

Regarding to the research, we found that Anasyid have been 1st occurred since Muhammad Founder. In the past, it just is being as rhythm or poem that using to create an arrogantin the combat and pray from God. Moreover, it is a part of good, funny occasion in Muslim Traditional. The content of song will be purely and interleave withsubstanceof religion doctrines and not being conflict with any religion rule. Additionally, the content of song will be reveal the duty of Muslim to serve religion and objective of song will also lead people to the path of goodness. For the factor that impact with Anasyid, we found that it quite decreasing in term of valued, the importance at currently. As new generation children and youth not give precedence and interested in it.

Also, the current information, technology have been developed. As a result, children, youth will spend most of their time with other activities. Furthermore, once it not being popular and there is not much space in social to exhibit. Then, it can lead Anasyid not penetrates to other group and area. Besides, it lack of support from related government sector that can push a group of people or community in order to see the valued and importance in term of own identity, culture.

More than that, we found that the way to encourage Anasyid for children, youth must employ cooperationfrom all related sectors. Therefore, Office of the National Culture should have a plan to clearly develop, encourage and spread Anasyid continuously. By cooperation from community, institute and township organization which must be help each other to reserve cultural heritage, intellect of Donchimplee Sub district to stay with community as abiding that can be.

Keyword : Anasyid, Promotion, Thai Muslim Youth

ความเป็นมาและความสำคัญ

เพลงเป็นมรดกทางสังคมที่มนุษย์ได้สร้างสรรค์ขึ้น มีการนำเสนอด้วยการขับร้องโดยใช้ เสียงของมนุษย์เป็นองค์ประกอบหลัก เกิดขึ้นในสังคมมนุษย์โดยทั่วไปจนอาจกล่าวได้ว่ามีอยู่ใน ทุกกลุ่มชน ดังนั้นเอง ในวัฒนธรรมการร้องรำทำเพลงบางส่วนปรากฏให้เห็นเค้ารอยของต้นแบบ ดั้งเดิมในอันที่จะสะท้อนแสดงถึงรากเหจ้าของวัฒนธรรมนั้นๆ

บทเพลงและดนตรีไม่เพียงแต่จะมีบทบาทในการสร้างความพึงพอใจในความไพเราะ เหมาะสมจากการร่วมร้องเพลงสวดเท่านั้นหากแต่ยังได้ผูกโยงเอาความเชื่อเกี่ยวด้วยความเมตตา ของพระผู้เป็นเจ้าไว้อย่างชัดเจน โดยในสมัยอารยธรรมโบราณมนุษย์มีความเชื่อว่าดนตรีเป็นสิ่ง ศักดิ์สิทธิ์สามารถใช้ในการชำระล้างบาป มลทินทางใจ โดยเฉพาะในชนชาติทางภาคพื้นยุโรปตะวัน ออกได้ยึดเอาดนตรีเป็นรากฐานในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนาของศาสนาคริสต์ และเชื่อกัน ว่าผู้ประพันธ์เพลงสวดนั้นประพันธ์ตามเสียงที่แว่วมาจากสวรรค์อันเป็นพระสุรเสียงแห่งองค์พระผู้ เป็นเจ้า บทเพลงจึงกลายเป็นสื่อกลางระหว่างพระผู้เป็นเจ้ากับมนุษย์ทั้งมวล โดยต่อมาเรียกขาน กันว่าเพลงสวดมีบทบาทในการรับใช้ศาสนาอย่างชัดเจน เพลงศาสนาจึงเป็นเครื่องที่สะท้อนของ สังคมต่างๆ ของชุมชนท้องถิ่นนั้นๆ ทั้งเรื่องของสภาพความเป็นอยู่ตลอดจนวัฒนธรรมประเพณี ของชาวบ้านที่เป็นเจ้าของบทบาทและหน้าที่ทางสังคมของเพลงศาสนาที่มีต่อชุมชนนั้นๆ (สุรพงษ์ บุนนาค, 2548) โดยศาสนาอิสลามมือนาชีด ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมชาวมุสลิมที่สืบทอดกัน มาแต่โบราณ นิยมร้องในหมู่มูสลิมด้วยทำนองเพลงประสานเสียง โดยพัฒนามาจากบทกวี ทั้งวิธี การร้องและการใช้ภาษา ไม่มีเครื่องดนตรีประกอบการร้อง (มาลีนา ดอรมาน, 2541) และภาษา ในการสื่อสารแต่ละท้องถิ่นนั้นจะมีความแตกต่างกันออกไป ส่วนในพื้นที่ตำบลดอนฉิมพลี อำเภอ บางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรานั้น นิยมร้องเป็นภาษาอาหรับซึ่งเป็นภาษาสากลของชาวมุสลิม โดยเนื้อหาของอนาชีดจะมีเนื้อหาที่บริสุทธิ์ มุ่งสอนให้มุสลิมปฏิบัติตามหลักการของศาสนา โดย สอดแทรกออกมาในรูปแบบของการขับร้อง

ในการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นพบว่า ในพื้นที่ตำบลดอนฉิมพลี อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัด ฉะเชิงเทราชาวมุสลิมส่วนใหญ่ไม่รู้จักอนาซีดอย่างถ่องแท้และผู้ที่จะสามารถร้องและถ่ายทอดออก มาได้นั้นมีจำนวนน้อยมาก ประกอบกับครูที่สามารถสอนและถ่ายทอดให้กับเยาวชนรุ่นหลังนั้นมี จำนวนน้อยในบางหมู่บ้านไม่มีผู้ถ่ายทอดเพลงได้เลย ทำให้อนาซีดนั้นไม่เป็นที่แพร่หลายและขาด การสานต่อในกลุ่มเด็กและเยาวชนรุ่นหลังที่นับวันจะมีผู้ที่สนใจน้อยลงไปทุกที ซึ่งมาจากกระแส ความนิยมเพลงตะวันตกที่เข้ามา ทำให้ผู้คนต่างหลงลืมรากเหง้าและเห็นคุณค่าความสำคัญของ วัฒนธรรมตนเอง จากความสำคัญและที่มาของอนาซีดดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะ ดำเนินการศึกษาความสำคัญ ประวัติความเป็นมาและปัจจัยต่างๆ ที่มีผลกระทบต่ออนาซีด กรณี ศึกษาตำบลดอนฉิมพลี อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา เพื่อหาแนวทางส่งเสริมอนาซีด ซึ่ง เป็นมรดกตกทอดของวัฒนธรรมที่กำลังจะสูญหายในยุคปัจจุบันต่อไป

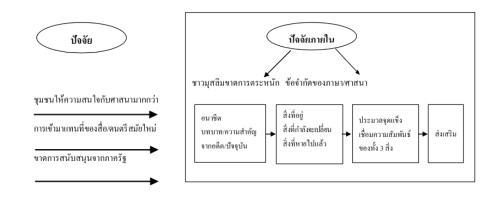
วัตถุประสงค์การวิจัย

ศึกษาความสำคัญและประวัติความเป็นมาของอนาชีด เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ อนาชีด เพื่อหาแนวทางส่งเสริมการร้องอนาชีด แก่เด็กและเยาวชนชาวไทยมุสลิม ตำบลดอน ฉิมพลี อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา

สมมุติฐานของการวิจัย

ค่านิยมการให้ลูกหลานเรียนศาสนาทำให้ปัจจัยอย่างหนึ่งที่ทำให้อนาชีดไม่ได้รับการ สนับสนุน อีกทั้งการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมทำให้ชาวมุสลิมส่วนใหญ่ไม่เห็นคุณค่า และความสำคัญของอนาชีด

กรอบแนวคิด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ทราบความสำคัญและประวัติความเป็นมาของอนาชีดตลอดจนปัจจัยต่างๆ ที่มีผลกระทบ ต่อการเปลี่ยนแปลงอนาชีด เพื่อหาแนวทางในการอนุรักษ์ ส่งเสริมการขับร้องอนาชีดแก่เด็กและ เยาวชนชาวไทยมุสลิม ตำบลดอนฉิมพลี อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านพื้นที่

ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเฉพาะพื้นที่ตำบลดอนฉิมพลี อำเภอ บางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งมีทั้งหมด 19 หมู่บ้าน คือ 1) หมู่ 1 บ้านตลาดคลอง 16 2) หมู่ 2 บ้านคลอง 6 3) หมู่ 3 บ้านปากคลอง 21 4) หมู่ 4 บ้านปากคลอง 21 5) หมู่ 5 บ้านดอน กลาง 6) หมู่ 6 บ้านดอนกลาง 7) หมู่ 7 บ้านปากคลอง 20 8) หมู่ 8 บ้านสุเหร่ากำนัน 9) หมู่ 9 บ้านริมคลอง 17 10) หมู่ 10 บ้านวัดรามัน11) หมู่ 11 บ้านปากคลอง 18 12) หมู่ 12 บ้านคลอง 16 13) หมู่ 13 บ้านคู้น้อย 14) หมู่ 14 บ้านลำชะล่า 15) หมู่ 15 บ้านลำชะล่า 16) หมู่ 16 บ้านสมอ เอก 17) หมู่ 17 บ้านสมอเอก 18) หมู่ 18 บ้านตลาดคลอง 18 และ 19) หมู่ 19 บ้านปากคลอง 21

ขอบเขตด้านประชากร

ผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ออกเป็น 3 กลุ่ม คือ อิหม่ามและครูสอนศาสนา จำนวน 19 คน เด็กและเยาวชนชาวไทยมุสลิม จำนวน 19 คน และผู้ชมอนาชีด จำนวน 19 คน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาพื้นภูมิ ประวัติความเป็นมา บทบาทและความสำคัญของอนาชีด ศึกษาปัจจัย ที่มีผลกระทบ และหาแนวทางส่งเสริมการขับร้องอนาชีดแก่เด็กและเยาวชนชาวไทยมุสลิม ตำบล ดอนฉิมพลี อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา

ข้อจำกัดของการวิจัย

เนื่องจากชาวมุสลิมมีหลักการปฏิบัติและความเชื่อทางศาสนาอย่างเคร่งครัดใน กระบวนการวิจัยและการพัฒนา อนาชีด จึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญในเรื่องหลักการศาสนา โดยที่ จะต้องไม่ขัดต่อกภูข้อบังคับที่ศาสนาบัญญัติไว้

นิยามศัพท์เฉพาะ

อนาซีด หมายถึง เพลง ลำนำ และการขับร้อง (กรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ, 2552) มีลักษณะเป็นบทกลอน เป็นการร้องประสานเสียงกัน โดยไม่มีเครื่องดนตรีประกอบการ ขับร้องและเนื้อหาของเพลงต้องบริสุทธิ์ ปราศจากสิ่งยั่วยุต่าง ๆ อันนำพาไปสู่หนทางที่ขัดต่อหลัก ศาสนาอิสลาม

กอรี หมายถึง การอ่านออกเสียงภาษาอาหรับเป็นทำนองเสนาะ

การส่งเสริม หมายถึง ช่วยให้ดีขึ้น เจริญขึ้น สะดวกขึ้น หรือทำหน้าที่ได้ดียิ่งขึ้น

การพัฒนา หมายถึง การกระทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจากสภาพหนึ่งไปอีกสภาพหนึ่ง ที่ดีกว่าเดิมอย่างเป็นระบบ

เด็กชาวไทยมุสลิม หมายถึง เด็กหญิงและเด็กชายที่นับถือศาสนาอิสลาม มีอายุต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์ **เยาวชนชาวไทยมุสลิม** หมายถึง หญิงและชายที่นับถือศาสนาอิสลาม มีอายุตั้งแต่ 18 – 25 ปีบริบูรณ์

ผลการวิจัย

1. พัฒนาการและความเป็นมาของอนาชีด

อนาชีดนั้นได้มีมาตั้งแต่สมัยท่านนบีมุฮัมหมัด (ซอลลอลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม) โดยใน อดีตใช้ในการร้องเพื่อการปลุกใจในการรบ ปลอบโยนอูฐในการเดินทาง ทำงานหนัก ในเวลาที่เบื่อ หน่าย หรือในโอกาสแห่งความสนุกสนานตามประเพณี เป็นการปลูกฝังอุดมการณ์และปรัชญาใน การดำรงชีวิตตามแบบฉบับของศาสนาอิสลาม โดยมีบทบาทและความสำคัญต่อวัฒนธรรมอิสลาม ในแง่ของการเป็นเครื่องมือทางวัฒนธรรมในการถ่ายทอดภูมิปัญญาที่ใช้กล่อมเกลาลูกหลานใน ชุมชน ซึ่งอนาชีด ถือเป็นเครื่องมือปลูกฝังค่านิยมของชุมชนที่แสดงออกถึงความคาดหวังในสิ่งที่ ดีงามตามที่สังคมและวัฒนธรรมอิสลามต้องการ การขับร้องอนาชีดในปัจจุบันนั้นอาจหมดความ สำคัญลงไปเนื่องจากเยาวชนรุ่นใหม่ไม่ให้ความสนใจเนื่องจากการพัฒนาของเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่ทันสมัย เด็กในชุมชนจึงใช้เวลาส่วนใหญ่ไปกับกิจกรรมอย่างอื่น อีกทั้งยังขาดแคลนบุคลากรที่จะ มาถ่ายทอดอนาชีด นั้นมีไม่เพียงพอ

อย่างไรก็ตามส่วนใหญ่แล้วจะได้เรียนรู้อนาชีด ก็ต่อเมื่อมีการอบรมค่ายฤดูร้อนช่วงปิด เทอม และพื้นที่ๆ จะเปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนได้มีโอกาสแสดงนั้นน้อยไม่ได้มีการส่งเสริมอย่าง จริงจัง ซึ่งอยู่ในสภาวะเสี่ยงที่จะสูญหาย การปรับตัวให้เข้ากับสังคมปัจจุบันยังมีน้อย ด้วยอนาชีด ยังคงยึดรูปแบบดั้งเดิม ส่วนใหญ่จะแสดงตามงานสุเหร่า หรือมีการจัดแข่งขันของแต่ละโรงเรียน จึงทำให้หาชมได้ยาก เด็กเยาวชน และคนในชุมชนส่วนใหญ่จึงไม่ค่อยมีใครรู้จักอนาชีด

ในปัจจุบันเริ่มเห็นการเปลี่ยนแปลงที่เข้ามาสู่ซุมชนและส่งผลต่อการปรับตัวของอนาชีดที่ มีการประยุกต์เนื้อหาที่เป็นเรื่องทางโลกมากขึ้น ก็มีชาวบ้านโดยเฉพาะคนรุ่นใหม่อาจยอมรับได้แต่ก็ มีคนจำนวนมากที่ไม่เห็นด้วยที่ต่อการเปลี่ยนแปลงบทบาทหน้าที่ของอนาชีด จากเดิมมาเน้นความ บันเทิงมากขึ้นจึงจำเป็นต้องให้หน่วยงานราชการ สำนักวัฒนธรรมจังหวัดและองค์การบริหารส่วน ตำบลให้การสนับสนุน โดยการจัดโครงการฝึกอบรมการขับร้องอนาชีดให้กับเด็กและเยาวชน และ สถานศึกษาได้นำไปฝึกสอนจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นเพื่อให้มีการสืบทอดอย่างต่อเนื่อง และให้คนใน ชุมชนได้เห็นคุณค่าและความสำคัญของอนาชีดเพื่อความคงอยู่ในอัตลักษณ์ของชุมชน

จากการศึกษาในส่วนของสถานที่สำหรับแสดงพบว่า การขับร้องอนาชีด ได้มีการปรับตัว ในส่วนของสถานที่ให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบัน จากอดีตที่มีการขับร้องอนาชีด มักเกิดขึ้นในช่วง การทำกิจกรรม เพื่อผ่อนคลายความเหนื่อยล้าหรือเพื่ออ้อนวอนขอต่อพระเจ้า หรือร้องตามงาน ประเพณีวันสำคัญของอิสลาม แต่ในปัจจุบันจะหาชมการขับร้องอนาชีดได้ก็ตามงานสุเหร่าซึ่งมีปี ละครั้ง กับการจัดการอบรมและแข่งขันภาคฤดูร้อนเท่านั้น จากการศึกษาพบว่า การขับร้องอนาชีดในชุมชนดอนฉิมพลี ในด้านของการแต่งกายทั้ง หญิงและชายจะมีหลักของการแต่งกาย คือ การปกปิดสิ่งพึงละอายของร่างกาย โดยเฉพาะร่างกาย ของผู้หญิง ทั้งนี้เพื่อที่จะไม่ให้ส่วนหนึ่งส่วนใด ของเรือนร่างเพศหญิง กระตุ้นอารมณ์ทางเพศของ ผู้ชาย ซึ่งจะก่อให้เกิดความเสียหายขึ้นมาในสังคม สำหรับผู้หญิงนั้นสิ่งที่พึงปกปิดก็คือทุกส่วนของ ร่างกาย ยกเว้นใบหน้าและฝ่ามือ ส่วนของผู้ชายนั้นคือบริเวณตั้งแต่สะดือถึงหัวเข่า ซึ่งก็ได้มีการ พัฒนารูปแบบการแต่งกายให้ทันยุคทันสมัยมากขึ้น

เพลงอนาชีดพร้อมคำแปล เพลงรอมดอน

<u>คำอ่าน</u>

อักบาลัต ยารอมาดอน อัลค็อยรี มุชรีกอตัน อัยยามู้กัลมุรบิลอาลาอี้วัลเนี้ยะมี้
 รอมาดอน รอมาดอน อัลค็อยรี ยารอมาดอน
 พัยดุมมีนัลอิลมี วัลอีหม่านี้ ศ็อยยี้บูสู
 อัมมั้ลวูญูด อัมมั้ลวูญูด อัมมั้ลวูญูด ดาวาซา ก็อลค็อยรีลินนาซามี้
 อัมมั้ลวูญูดี้ วาซาก็อลค็อยรี ลิ้ลนาซาบี้
 อัศเศามูลิ้ลลาฮีญัดญี ซีย่ากัยฟา ซาอ้าบีฮี
 ยาเราะห์มาตัลลอฮ์ ฟัญซีซซัมบาบิลการอมี้ ฟัญซีซซัมบาบิลการอมี้

<u>คำแปล</u>

ต้อนรับรอมาดอน ด้วยกับความดีที่มีแสงสว่าง วันแห่งความแปลกประหลาด เป็นเจ้าแห่งความโปรยปราย ความดี โอ้รอมาดอนเอ๋ย มันมีแต่ความอิ่มเอิบจากความรู้ จากศรัทธา มีแต่ความดี
การสร้างทั้ง 3 มีแต่ความอิ่มเอิบ เพื่อที่จะยิ้มแย้มแจ่มใส
การสร้างทั้ง 3 มีแต่ความอิ่มเอิบ เพื่อที่จะยิ้มแย้มแจ่มใส
การถือศีลอดนั้นเพื่ออัลลอฮ์ ตอบแทนแล้วแต่พระองค์จะตอบแทนให้
โอ้ความเอ็นดูเมตตาจากอัลลอฮ์ จะตอบแทนกับการมีบาปนั้นให้มีเกียรติ จะตอบแทนกับการ มีบาปนั้นให้มีเกียรติ

ภาพที่ 1 : กลองดุฟ (ที่มา: http://the-truth-of-islamic.blogspot.com/2012/12/blog-post_654.html / 16 พฤษภาคม 2559)

การขับร้องอนาชีดนั้น ห้ามใช้เครื่องดนตรีทุกชนิด ยกเว้นเพียงชนิดเดียว คือ กลองดุฟ ซึ่ง ได้อนุญาตให้ใช้เป็นกรณีพิเศษ ในการกำกับจังหวะการขับร้อง ส่วนเนื้อหาในการขับร้องนั้นต้องถูก ตามหลักการศาสนา ไม่มีเนื้อหาที่ล่อแหลมหรือขัดกับหลักคุณธรรม จริยธรรม (มาลีนา ดอรมาน, 2541, หน้า 77-81) เนื่องจากสภาพสังคมและวัฒนธรรมในพื้นที่ได้ถูกรุกล้ำจากปัจจัยภายนอกค่อน ข้างมาก โดยเฉพาะเรื่องสื่อที่รุกเข้ามาถึงภายใน ซึ่งในบางครั้ง อนาชีดเองก็ต้องมีการปรับตัวเพื่อ การรับกับสิ่งเหล่านั้น ผู้ถ่ายทอดอนาชีดควรมีการพิจารณาอย่างถี่ถ้วนว่า การปรับเปลี่ยนดังกล่าว มีความเหมาะสมมากน้อยขนาดใหน และวางอยู่ในหลักเกณฑ์ของอิสลามหรือไม่ ผู้ให้ข้อมูลบาง กลุ่มยังกล่าวว่าถึงอนาชีดจะมีการเปลี่ยนแปลงบางส่วนที่เป็นองค์ประกอบ แต่ในส่วนที่เป็นแกน หรือโครงสร้างทางวัตถุประสงค์หลักส่วนใหญ่คงเป็นไปตามเจตนารมณ์ คือ การสร้างสรรค์อนาชีด เพื่อเรียกร้องมนุษย์ไปสู่การทำดี การรู้จักพระเจ้า และการปฏิบัติภายใต้กรอบคุณธรรม จริยธรรม ของอิสลามและลักษณะการแสดงของอนาชีดนั้น ผู้ขับร้องนั้นมีทั้งหญิงล้วน ชายล้วน หรือมีทั้ง หญิงและชายรวมกันอยู่ในคณะขณะขับร้อง แต่ที่เห็นเด่นชัดก็คือการวางรูปแบบการแสดง หญิง และชายจะไม่ยืนปะปนรวมกันขณะแสดง จะมีการแบ่งเป็นฝั่งหญิง ฝั่งชายอย่างชัดเจน ก่อนการ แสดงจะมีการกล่าวสล่ามทุกครั้ง (อัสลามุอะลัยกุม วะเราะห์มะตุลลอฮิวะบะรอกาตุฮ์) ความหมาย ก็คือว่า ขอสันติสุข เมตตาปรานี และความเป็นสิริมงคลจากพระองค์อัลลอฮ์จงมีแด่ท่านจากนั้นจึง เริ่มการขับร้อง ซึ่งอนาชีดนั้นสามารถร้องได้ทั้งเดี่ยวและประสานเสียง หรืออาจผลัดเปลี่ยนการร้อง

มาเป็นลูกรับ ลูกคู่ก็ได้ ซึ่งในการร้องนั้นจะเป็นการโชว์ทักษะเกี่ยวกับการออกเสียงอักขระชัดเจน การออกเสียง การหน่วงเสียงถูกต้องตามหลักตัจวีดหรือไม่ และวิธีการนำเสนอแต่ละคณะจะแตก ต่างกันออกไป โดยจะไม่มีกฎตายตัวในเรื่องการวางรูปแบบการร้องขึ้นอยู่กับทักษะ ความสามารถ ของผู้ร้อง การแสดงท่าทางในการแสดง ส่วนใหญ่ไม่นิยมใส่ทางในขณะขับร้อง จะเป็นการยืมโดย สำรวมขณะร้องมากกว่า แต่ก็พบเห็นบ้างบางคณะที่ใส่ท่าทางในขณะขับร้อง ซึ่งท่าทางส่วนใหญ่ จะเป็นการใช้การผายมือไปมา หรืออาจใช้เท้าในการเดินและโยกเข้ากับจังหวะบ้าง แต่ก็ไม่มากนัก เพราะจะคู่ไม่สำรวมขณะแสดง เพราะเนื้อหาส่วนใหญ่ แต่ที่สำคัญที่สุดของอนาชีดนั้นอยู่ที่ เนื้อหาที่ต้องถูกต้องตามหลักศาสนาเท่านั้น โดยการแสดงอนาชีดส่วนใหญ่แล้วจะได้ชมตามงาน สุเหร่า หรืองานเมาลิด ซึ่งตามงานนั้นจะจัดให้มีการแสดงความสามารถของเด็กและเยาวชน ไม่ว่า จะเป็นการสาธิตการร้อง หรือมาในรูปแบบของการจัดการแข่งขัน แต่ก็ไม่ได้มีให้ชมกันบ่อยมากนัก

อนาชีดเป็นรูปแบบของการอ่านบทกวี ซึ่งเป็นกิจกรรมที่มีมาช้านานตั้งแต่สมัยโบราณ นับ ตั้งแต่มีการจดบันทึกในประวัติศาสตร์ของมนุษยชาติ โดยตามประวัติศาสตร์อิสลามนั้น ได้กล่าวไว้ ว่าก่อนที่ท่านศาสดามุฮัมหมัด (ซอลลอลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม) จะมาเผยแผ่ศาสนาแก่ชาวอาหรับ ชาวอาหรับมีวิถีชีวิตที่ผูกพันกับประเพณีและวัฒนธรรมบทกวีอย่างแนบแน่น โดยชาวอาหรับใช้บท กวีในการแสดงออกถึงสถานภาพทางด้านร่างกาย อารมณ์ และความปรารถนาต่าง ๆ ของมนุษย์ ใช้ ขับร้องได้บ่อยแทบทุกสถานการณ์ขึ้นอยู่กับความเหมาะสม ไม่ว่าจะร้องเพื่อให้เกิดความฮึกเหิมใน ขณะออกรบ ร้องเพื่ออ้อนวอนขอต่อพระเจ้า และร้องตามงานประเพณีต่าง ๆ ของอิสลาม ก็จะต้องมี การขับร้อง จนกล่าวได้ว่า อนาชีด เบรียบเสมือนกิจกรรม ที่เป็นส่วนหนึ่งของชาวอาหรับ ซึ่งแตกต่าง กับการขับร้องอนาชีดในปัจจุบันเริ่มมีบทบาทและโอกาสในการแสดงน้อยลง จะพบเห็นก็ต่อเมื่อมี งานเทศกาลประจำปี หรือการจัดการแข่งขันระหว่างในชุมชนตามงานบุญงานประเพณีอิสลามไม่ค่อยได้เห็นการขับร้องอนาชีดเหมือนในอดีต

การแสดงอนาชีดในพื้นที่ดอนฉิมพลี จากที่ผู้วิจัยได้ลงพื้นที่เก็บข้อมูลลังเกตเห็นว่าอนาชีด ที่ขับร้องในพื้นที่นี้นิยมร้องกันเป็นหมู่คณะ แต่อาจมีการร้องเดี่ยว ร้องคู่หรือสลับกันเป็นลูกรับลูกคู่ บ้าง ขึ้นอยู่กับอนาชีดที่นำมาร้องหรือรูปแบบการนำเสนอ ไม่ใช้เครื่องดนตรีในการประกอบจังหวะ ใช้หลักการออกเสียง และอักขระตามหลักตัจวีด เนื้อหาของอนาชีดต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขคือ คำร้อง หรือเนื้อหาของเพลงต้องมีความบริสุทธิ์ และอยู่ในกรอบของศีลธรรมตามหลักบัญญัติของศาสนา อิสลาม และหากถูกแสดงออก หรือนำมาขับร้องประกอบกับการกระทำที่ต้องห้าม เช่น การพนัน การดื่มเหล้า และกิริยาท่าทางอย่างอื่นที่ผิดศีลธรรมก็ไม่สามารถทำได้เช่นกัน อนาชีดที่ดีที่สุดที่ควร ขับร้องและรับฟัง คือ อนาชีดที่กระตุ้นให้เกิดความยึดมั่นศรัทธา ตามที่ศาสนากำหนด ภาษาที่ใช้ในการขับร้องนั้นส่วนใหญ่เป็นภาษาอาหรับ มลายู อังกฤษ และไทยบ้าง

ภาพที่ 2 : การขับร้องอนาซีด ของเด็กและเยาวชนโรงเรียนบายานุดดีน (หมู่ 14 บ้านลำชะล่า 2555)

2. อนาชีด : ความสำคัญและการเปลี่ยนแปลง

จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกได้จัดแบ่งผู้ให้สัมภาษณ์เป็น 3 กลุ่ม คือ อิหม่ามและครู สอนศาสนา เด็ก เยาวชนชาวไทยมุสลิม และผู้ชมอนาชีด โดยมีคำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบ ต่ออนาชีด ซึ่งได้รับจากทั้ง 3 กลุ่ม โดยส่วนใหญ่จะมีความเห็นไปในทิศทางเดียวกัน สรุปได้ดังนี้ คือ

กลุ่มอิหม่ามและครูสอนศาสนา มีความเห็นว่าในปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงที่เข้ามาสู่ชุมชน และส่งผลต่อการปรับตัวของเพลงอนาชีด ที่มีการประยุกต์เนื้อหาที่เป็นเรื่องทางโลกมากขึ้น คน รุ่นใหม่อาจยอมรับได้ แต่ก็มีคนจำนวนมากที่ไม่เห็นด้วยที่ต่อการเปลี่ยนแปลงบทบาทหน้าที่ของ อนาชีดจากเดิมมาเน้นความบันเทิงมากขึ้นเพื่อต่อสู้กับอิทธิพลของเพลงต่างประทศที่เข้ามามี บทบาทกับเด็กและเยาวชนในชุมชน เบี่ยงเบนความสนใจจากอนาชีด ซึ่งเป็นอัตลักษณ์ของชุมชน ไปสนใจเพลงสมัยใหม่ที่มีเนื้อหาหรือจังหวะที่ถูกใจกว่าอนาชีด จนทำให้เด็กและเยาวชนชาวมุสลิม หลงระเริงกับสิ่งยั่วยุภายนอก จนทำให้ทำผิดกับหลักปฏิบัติของศาสนาโดยไม่รู้ตัว อาจเป็นเพราะ อนาชีดนั้นมีจังหวะไม่สนุก ฟังไม่รู้เรื่อง เพราะส่วนใหญ่เป็นภาษาอาหรับ มาลายู ไม่เหมือนกับเพลง สมัยใหม่ที่มีจังหวะเร้าใจ สนุกสนาน ฟังแล้วซึ้งกินใจเพราะเป็นเพลงที่วัยรุ่นแต่งมาให้วัยเดียวกัน ฟัง จึงเข้าใจความรู้สึกของวัยรุ่นด้วยกันว่าชอบแบบไหน จึงทำให้เข้าถึงวัยรุ่นมากกว่า อีกทั้งรูปแบบ การแสดงไม่ค่อยมีการพัฒนาให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน จึงไม่ได้รับความนิยมเท่าที่ควร ้และที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ ผู้คนในชุมชนไม่เห็นคุณค่าและความสำคัญของอนาชีด มุ่งเน้น ให้ลูกหลานได้ศึกษาเรื่องเกี่ยวกับศาสนาเป็นส่วนใหญ่ เพราะในวัยเด็กนี้ จะสามารถศึกษาเล่าเรียน เกี่ยวกับศาสนาได้เต็มที่ เพราะเมื่อโตแล้วต้องแยกย้ายกันไปเรียนที่อื่น จึงมีเวลาให้กับศาสนาน้อย ลง อีกทั้งยังขาดการสนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง จากชุมชน สถาบันการศึกษา สภา วัฒนธรรมจังหวัด สำนักวัฒนธรรมจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งต้องให้ความร่วมมือกันใน การผลักดัน ส่งเสริมและสนับสนุนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

ภาพที่ 3 : ส้มภาษณ์นายอีซา ผู้มีสุข เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของอนาชีด ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน (หมู่ 14 บ้านลำชะล่า 15 มิถุนายน 2555)

ครูสอนศาสนา มีความเห็นว่า ครูที่จะสามารถสอนเพลงอนาชีดได้นั้นมีน้อย ครูที่สอนร้อง เพลงอนาชีดก็คือครูสอนศาสนา ซึ่งครูบางท่านก็ไม่สามารถสอนเรื่องได้ เนื่องจากครูบางท่านจบมา ทางด้านการสอนเกี่ยวกับหลักทฤษฎีและหลักปฏิบัติทางด้านศาสนาอิสลามโดยตรง ไม่เคยศึกษา หรือผ่านการอบรมกอรี (การอ่านออกเสียงเป็นทำนองเสนาะ)มาก่อน ซึ่งเป็นการศึกษาพิเศษนอก เหนือจากตำราการเรียนศาสนาทั่วไป ซึ่งครูที่มีความสามารถในเรื่องการขับร้องเพลงอนาชีดก็ได้นำ ความรู้ด้านนี้มาสอดแทรกเพิ่มเติมเข้าไปควบคู่กับการเรียนศาสนา ถ่ายทอดความรู้ให้เด็กเยาวชน รุ่นต่อไปได้ แต่ถ้าชุมชนไหนไม่มีครูที่มีความรู้ความสามารถทางด้านนี้ก็ไม่สามารถถ่ายทอดให้ เด็กได้ จึงทำให้เด็กแต่ละชุมชนมีความรู้ในเรื่องเพลงอนาชีด แตกต่างกันออกไป บางโรงเรียนครู สอนแล้ว ก็ผลักดันต่อยอดให้เด็กได้เกิดความมั่นใจและกล้าแสดงออก โดยการส่งไปแข่งขันตาม โรงเรียนหรือชุมชนอื่นบ้าง แต่ถ้าชุมชนไหนไม่มีครูที่สามารถ่ายทอด อนาชีดได้ เด็กก็จะไม่รู้จักว่า อนาชีดคืออะไร มีความสำคัญอย่างไรกับอิสลาม

กลุ่มผู้ชมอนาชีดให้ความเห็นว่า ต้องการให้มีการแสดงการขับร้องอนาชีดต่อไป และ มากกว่านี้ ในแต่ละปีจะมีโอกาสได้ชมการแสดงในงานเทศกาลประจำปี ซึ่งผู้คนส่วนใหญ่มีความ เห็นว่าพื้นที่สำหรับการแสดงความสามารถของเด็กๆ และเยาวชนยังมีน้อยเกินไป จึงควรมีการจัด กิจกรรมและนำอนาชีด ซึ่งเป็นศิลปวัฒนธรรมของอิสลามออกเผยแพร่ให้คนในสังคมอื่นได้เรียนรู้ และเข้าใจ

กลุ่มเด็กและเยาวชน ได้ให้ความเห็นไปในแนวทางเดียวกันว่า ไม่ค่อยรู้จักอนาชีดว่าคือ อะไรและมีประวัติ ความเป็นมา และคุณค่าความสำคัญอย่างไรกับอิสลาม ส่วนใหญ่รู้จักอนาชีด ตามงานสุเหร่า ได้ยิน ได้ฟัง แต่ก็ไม่รู้ว่าที่ได้ยินนั้นมีความหมายว่าอย่างไร เพราะส่วนใหญ่แล้ว อนาชีดที่ได้ยินจะเป็นภาษาอาหรับ มาลายู อังกฤษและก็มีภาษาไทยบ้าง

นอกจากนี้กลุ่มเด็กและเยาวชนที่เคยได้รับการฝึกอบรมการขับร้องอนาซีด ยังกล่าวอีกว่า ชอบและสนใจอนาซีด จึงได้เข้าร่วมการฝึกอบรมกอรีในช่วงอบรมภาคฤดูร้อน เมื่อมาฝึกแล้วส่วน ใหญ่ อนาซีดที่ครูสอนจะเป็นเพลงภาษาอาหรับ มาลายู หรืออังกฤษบ้าง สอนโดยการฝึกให้ร้องตาม แต่ไม่ได้แปลให้ฟังว่าเพลงที่ร้องอยู่นั้นมีความหมายว่าอย่างไร

3. เด็กและเยาวชน : แนวทางในการอนุรักษ์และส่งเสริม

ข้อมูลที่ได้จากกระบวนการวิจัยซึ่งได้จัดแบ่งผู้ให้สัมภาษณ์เป็น 3 กลุ่ม คือ อิหม่าม และครู สอนศาสนา เด็ก เยาวชนชาวไทยมุสลิมและผู้ชมอนาชีด โดยมีคำถามเกี่ยวกับแนวทางในการส่ง เสริมอนาชีดแก่เด็กและเยาวชน ตำบลดอนฉิมพลี อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งได้รับ จากทั้ง 3 กลุ่ม โดยให้ความคิดเห็นสรุปได้ดังนี้ คือ

อีหม่ามและครูสอนศาสนา ได้ให้ความเห็นว่าควรมีการจัดกิจกรรมในการให้ความรู้เกี่ยว
กับอนาชีด จัดการอบรมโดยขึ้นมาโดยเฉพาะสำหรับผู้สนใจไม่ว่าจะเป็น เด็ก เยาวชน ประชาชน
หรือหน่วยงานผู้ที่สนใจในการเข้ารับการอบรมโดยมีใบประกาศเกียรติคุณมอบให้สำหรับผู้ผ่าน
การอบรม และจัดเก็บข้อมูลองค์ความรู้เกี่ยวกับอนาชีด มาจัดทำเป็นเอกสาร ภาพนิ่งและภาพ
เคลื่อนไหวอย่างละเอียด และหน่วยงานผู้ที่เกี่ยวข้องกับอนาชีด ควรมีการดูแลเข้มงวดในเรื่อง
เนื้อหาของอนาชีดให้เป็นไปตามเจตนารมณ์เดิม คืออยู่ในขอบเขตอิสลาม โดยเฉพาะเรื่องการนำ
เอาเครื่องดนตรีเข้ามาใช้ประกอบการขับร้อง ควรพิจารณาให้เหมาะสมตามหลักการดั้งเดิม ในส่วน
หน่วยงานและองค์กรต่างๆ ควรมีการสนับสนุนในการประกวดการแต่งเนื้อร้องและทำนองอนาชีด
ที่เป็นภาษาไทย มีเนื้อหาที่มีคุณค่าแก่สังคม รวมทั้งเป็นการสร้างแรงบันดาลใจแก่ผู้แต่งเพลง และ
สามารถสื่อสารอนาชีดให้คนในพื้นที่ได้เข้าใจมากยิ่งขึ้น

เด็กและเยาวชน ได้แสดงความคิดเห็นว่า ควรนำเพลงอนาชีดมาสอดแทรกการเรียนการ สอน ไม่ว่าจะเป็นการเรียนสามัญหรือแม้แต่การเรียนศาสนา โดยการให้วิทยากรมาให้ความรู้ตั้งแต่ ประวัติความเป็นมาของเพลง คุณค่าและความสำคัญ และสอนเทคนิควิธีในการขับร้องเพลงอนาชีด ให้ไพเราะและเมื่อครูสอนแล้วควรแปลความหมายเพื่อเกิดความให้เข้าใจ และเกิดความเพลิดเพลิน ในขณะขับร้องหลังจากนั้นจัดหาเวทีสำหรับการแสดงความสามารถในการร้องเพลงอนาชีด เพื่อฝึก ความกล้าแสดงออกต่อสาธารณะ

ผู้ชมอนาซีดได้แสดงความคิดเห็นว่า แต่ละชุมชนควรมีการรวมกลุ่มกันร้องอนาซีด และ จัดกิจกรรมการแข่งขันเป็นประจำทุกเดือน และให้แต่ละชุมชนส่งเด็กและเยาวชนเป็นตัวแทนของ ชุมชนเข้าร่วมการแข่งขันกับชุมชนอื่นๆ มีรางวัลเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจแก่ผู้ชนะการแข่งขัน อัน จะนำไปสู่การพัฒนาของรูปแบบการแสดงที่แปลกใหม่ เพื่อสร้างความแตกต่างและจุดเด่นให้กับ ทีมตัวเอง แต่ยังคงรูปแบบเนื้อร้องที่ถูกต้องตามหลักการของศาสนาอิสลามไว้ และเป็นการยกระดับ อนาซีดและสร้างความสามัคคีกลมเกลียวกันในชุมชนมากยิ่งขึ้น

สรุปและอภิปรายผล

สรุปผลการวิจัยพบว่า อนาชีด ในพื้นที่ตำบลดอนฉิมพลี อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัด ฉะเชิงเทรา นั้นมีกำเนิดมาจากประเทศตะวันออก สมัยท่านนบีมุฮัมหมัด (ซอลลอลลอฮุอะลัยฮิ วะซัลลัม) โดยมีเป้าหมายเพื่อในการปลุกใจให้ฮึกเหิมในการสู้รบ และเพื่อเป็นการอ้อนวอนขอต่อ พระเจ้า ลักษณะเป็นคำกลอนเป็นการขับลำนำ ภายใต้เงื่อนไขคือ เนื้อร้องต้องมีความบริสุทธิ์ ไม่ขัด กับหลักการศาสนาอิสลาม

ทั้งนี้ในส่วนของอนาชีดในพื้นที่ตำบลดอนฉิมพลี ไม่ปรากฏหลักฐานหรือการจดบันทึก อย่างเป็นลายลักษณ์อักษรว่า อนาชีดได้เข้ามาอยู่ในพื้นที่แห่งนี้เมื่อใด ทราบแต่เพียงว่าได้รับ อิทธิพลมาจากทางภาคใต้ของประเทศไทย และจากครูสอนศาสนาบางคนที่ไปเรียนศาสนายังต่าง ถิ่นและรับอิทธิพลการร้องอนาชีดในพื้นที่นั้นๆ นำกลับมาสอนให้กับเด็กในพื้นที่ จึงเกิดการรับเอา วัฒนธรรมจากต่างถิ่นเข้ามาในพื้นที่ ซึ่งอนาชีด ที่นิยมร้องในพื้นที่ตำบลดอนฉิมพลีแห่งนี้ จะเป็น ภาษาต่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นภาษาอาหรับ มาลายู และอังกฤษ ตอนหลังก็ได้มีภาษาไทยเข้ามา ปะปนอยู่บ้าง

โดยอนาชีดนั้นมีบทบาทและความสำคัญต่อวัฒนธรรมอิสลามในแง่ของการเป็นสื่อกลาง ทางวัฒนธรรมในการถ่ายทอดรูปแบบที่ใช้ในการกล่อมเกลาลูกหลานในชุมชนให้ประพฤติปฏิบัติ ตามที่สังคม และวัฒนธรรมอิสลามต้องการ โดยใช้อนาชีดในการปลูกฝังค่านิยมและทัศนคติที่ ดีงามในการดำรงชีวิตตามแบบฉบับของศาสนาอิสลาม ซึ่งต้องต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงทางด้าน เทคโนโลยีการสื่อสารสมัยใหม่ที่เข้ามาสู่ในชุมชนอย่างรวดเร็ว จนก่อเกิดปัญหากับเด็กและเยาวชน เกิดความหลงใหลในวัฒนธรรมและการดนตรีของต่างชาติ จนหลงลืมรากเหง้าความเป็นอัตลักษณ์ ในเรื่องการขับร้องอนาชีดในพื้นที่ ซึ่งสาเหตุมาจากรูปแบบและเนื้อหาของอนาชีดใม่สามารถเข้าถึง จิตใจเด็กและเยาวชนได้ อันเนื่องมาจากอนาชีดส่วนใหญ่เป็นภาษาต่างประเทศ ทำให้คนในพื้นที่ รวมทั้งเด็กและเยาวชนนั้นไม่อาจเข้าใจความหมายของอนาชีด ที่ต้องการสื่อออกมา ส่วนหนึ่งมาจากการที่ครูผู้สอนและผู้เรียนรู้ขาดทักษะในเรื่องภาษา การถ่ายทอดส่วนใหญ่เป็นการแกะเนื้อร้อง มาจากต้นฉบับที่ตนเองสนใจ และนำมาฝึกร้องกัน โดยที่ไม่เข้าใจในเนื้อหา จึงไม่เกิดความซาบซึ้ง ในขณะขับร้องที่ต้องการสื่อออกมา จึงทำให้การขับร้องอนาชีดในพื้นที่ตำบลดอนฉิมพลี ไม่มีการ พัฒนาเท่าที่ควร

จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีความร่วมมือระหว่างคนในชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กับอนาชีด เช่น สภาวัฒนธรรมจังหวัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น มาเป็นแกนนำในการจัดทำ แผนการอนุรักษ์ ส่งเสริมและสืบทอดอย่างยั่งยืน โดยการจัดโครงการฝึกอบรมแก่โรงเรียนสอน ศาสนาทั้งในและนอกพื้นที่ โดยจัดสรรงบประมาณให้สามารถดำเนินกิจกรรมได้อย่างต่อเนื่อง และ จัดสรรพื้นที่สำหรับการแสดงความสามารถในการขับร้องอนาชีดเป็นประจำทุกเดือน ทำให้เกิดการ สร้างพลังเครือข่ายของชุมชนในการร้องอนาชีดของคนในชุมชน และได้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ส่ง เสริม และสืบทอดให้เด็กและเยาวชนรุ่นหลังต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

การวิจัยครั้งนี้เป็นเพียงความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเพียงบางส่วนเท่านั้น ดังนั้น ผู้วิจัย จึงขอเสนอแนะทางการส่งเสริมอนาชีด แก่เด็กและเยาวชนชาวไทยมุสลิม คือ จัดเวทีประชาคมเพื่อ ทราบถึงความต้องการ และความคิดเห็นของเด็กและเยาวชน และประชาชนในในท้องถิ่น พร้อม ด้วยครูสอนศาสนา อิหม่าม และหน่วยงานภาครัฐ สำหรับเป็นข้อมูลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้นำ ไปเป็นแนวทางในการทำแผนการอนุรักษ์ ส่งเสริมและเผยแพร่ เพื่อตอบสนองความต้องการของ ท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการสร้างเครือข่าย ความร่วมมือด้านอนาชีดระหว่าง โรงเรียนสอนศาสนาในพื้นที่จังหวัดจะเชิงเทรา

ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องบทบาทของหน่วยงานภาครัฐต่อการสนับสนุนการอนุรักษ์ และส่งเสริมอนาชีดอย่างยั่งยืน

ควรมีการศึกษาในเรื่องแนวทางในการสร้างแกนนำเครือข่ายในการถ่ายทอดอนาชีด

บรรณานุกรม

กรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ. (2552). ศัพท์น่ารู้ที่เกี่ยวข้องกับชาวไทยมุสลิม. กรุงเทพฯ: ออฟเซ็ท จำกัด.

มาลีนา ดอรมาน. (2541). กฎของอิสลามว่าด้วย ดนตรีและการขับร้อง ตามแนวทางของ อัลกุรอาน-สุนนะฮ์ และนักการศาสนา.

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. (2531). การพัฒนาชุมชนเปรียบเทียบ : การพัฒนาชุมชนตามอุดมการณ์ ประชาธิปไตย และคอมมิวนิสต์. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

สดับพิณ รัตนเรื่อง. (2548). คัมภีร์เพลงคลาสสิก. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์เพื่อนคู่หู. สุรพงษ์ บุนนาค. (2548). ดนตรีแห่งชีวิต. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สารคดี.

สัมภาษณ์

นายอีซา ผู้มีสุข บ้านเลขที่ 7/5 หมู่ 14 ตำบลดอนฉิมพลี อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา. วันที่ 15 มิถุนายน 2555.

เว็บไซต์

http://the-truth-of-islamic.blogspot.com/2012/12/blog-post_654.html. ค้นหาเมื่อ 16 พฤษภาคม 2559.

